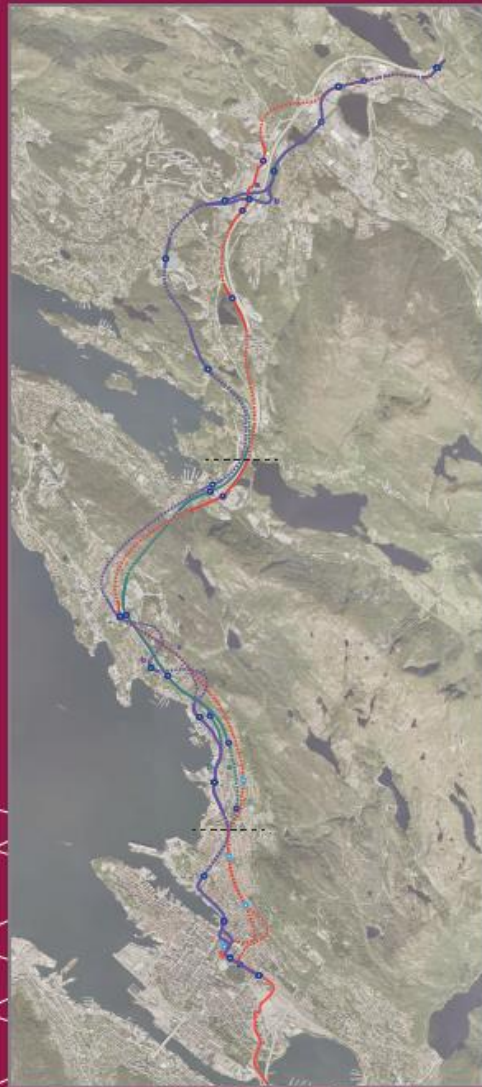

7. Plan og bygningslov – konsekvensutredning og øvrige rettslige tema

Konsekvensutredning

Bybanen

Bergen sentrum - Åsane

Februar 2013

KRAV TIL UTREDNINGER FØLGER AV PBL BESTEMMELSENE

- § 4-1 – OM PLANPROGRAM
- § 4-2 – OM PLANBESKRIVELSE OG KONSEKVENsutREDNING
- § 4-2 – OM SAMFUNSSIKKERHET OG ROS ANALYSE

KU – FORSKRIFTEN § 28:

§ 28. Oppdatert kunnskap

Hvis det går lang tid fra gjennomført høring av konsekvensutredningen til tidspunkt for endelig vedtak, skal ansvarlig myndighet forvise seg om at oppdatert kunnskap legges til grunn for sluttbehandling av saken, jf. [§ 29](#).

FRA VEILEDER TIL FORSKRIFTEN:

Ved siste revisjon av KU-forskriften ble det tatt inn en ny bestemmelse om oppdatert kunnskap (§ 28), og bestemmelsen om sluttbehandling av saken (§ 29) ble bygget noe ut. Begge endringene ble gjort på bakgrunn av nye bestemmelser i [EIA-direktivet](#).

RETTSLIGE TEMA/SPØRSMÅL KNYTTER SEG TIL KU-2013 (1)

1. Ved oppstart av reguleringsprosessen sak 19/18 viste bystyret til sak 173/14 hvor KU2013 ble behandlet og godkjent og at utredningsplikten dermed var oppfylt.

I sak 88/16 opphevet imidlertid bystyret sitt vedtak i sak 173/14 og følgelig foreligger ikke lenger noe formelt gyldig vedtak knyttet til KU2013.

Konsekvensen vil måtte bli at ny og oppdatert KU må utarbeides.

2. Dessuten er det et krav om at ved planer som dette skal det lages en ROS analyse som innarbeides i planbeskrivelse og konsekvensutredning på vei frem til et planvedtak.

Sak 173/14 var ikke noe planvedtak, noen reguleringsplan var ikke utarbeidet, derimot en utredning om valg av traseer, mao. et prinsippvedtak. Formell oppstart av planarbeidet startet først ved bystyrets vedtak i sak 19/18.

Konsekvensen må bli som i pkt. 1 ovenfor, i det det er naturlig at disse to punkt ses i sammenheng.

RETTSLIGE TEMA/SPØRSMÅL KNYTTER SEG TIL KU-2013 (2)

3. Ifht. KU forskriften § 28 er kravene til oppdatert kunnskap på tidspunkt for planvedtak skjerpet. På tidspunktet for et eventuelt planvedtak i 2023 vil Norconsults utredning fra 2013 være 10 år gammel.

Kunnskap om havstigning har undergått kvantesprang i retning av mer eksakt kunnskap om utviklingen. Tilsvarende gjelder fakta om at Bryggen synker.

Det er ikke utarbeidet en oppdatert ROS analyse .

Konsekvensen må bli at et planvedtak som mangler en oppdatert ROS analyse / KU utredning vil være en ugyldighetsgrunn.
4. Forut for bystyrevedtaket den 21.12.22 inngikk Byrådet som forretningsministerium avtale med 3 representanter fra opposisjonen om batteridrift for en bybane over Bryggen. Denne avtale har den planmessige konsekvens at bybanen mot Åsane må ha en vendesløyfe i Bergen sentrum.

En slik «vendesløyfe» vil ha dramatiske konsekvenser for «miljø og samfunn»

Konsekvensen blir at et planvedtak hvor en «vendesløyfe» i byens sentrum ikke har gjennomgått en planprosess med forutgående ROS analyse og konsekvensutredning vil være ugyldighetsgrunn..

RETTSLIGE TEMA/SPØRSMÅL KNYTTER SEG TIL KU-2013 (3)

5. Det både kan og må reises spørsmål om Byrådet som forretningsministerium i det hele tatt hadde (og har) kompetanse til å binde opp forvaltningen mht de store konsekvenser avtalen har.

5. Foreliggende planforslag strekning 1 Kaigaten – Sandbrogaten innebærer et totalforbud mot biltrafikk i byens sentralområder Småstrandgaten, Strandkaien, Torget og Vetrilidsalmeningen.
Konsekvensene et slikt inngrep vil ha for de næringsdrivende i dette området vil være uoverskuelige og følgelig kvalifisere for «konsekvenser med stor betydning for miljø og samfunn.
Konsekvensen av en unnlatt KU utredning over disse konsekvenser vil være en ugyldighetsgrunn.

6. En bybane over Bryggen med en kjørefrekvens på hvert 1 ½ minutt vil i praksis for godt stenge for bruk av det offentlige byrom byen er berømt for; de store arrangement som - på snitt 15-20 arrangement pr. år. At bruk av byens sentrum som den sentrale offentlige møteplass / arrangementssted stenges for godt har negative konsekvenser av eksorbitant størrelse.
Konsekvensen er at et planvedtak uten en fullført ROS analyse innarbeidet i en oppdatert KU vil være en ugyldighetsgrunn.

ØVRIGE RETTSLIGE TEMA

7. Det kan gjøres gjeldende at den av byrådet bestilte tilleggsutredning avlevert 30.09.22 inneholder betydelige feil og mangler.
I tillegg er det et åpent spørsmål om utredningen har undergått lovens saksbehandlingsregler og hvis ikke, har utredningen ikke status som «tilleggsutredning til en KU» i lovens forstand.
Det er videre klart at utredningen har ligget til grunn for bystyrets «bortvelging» av alternativet tunnel, slik KU 2013 la til grunn var en realiserbar løsning.
Konsekvensen vil kunne bli, i den grad en i det hele tatt kan legge til grunn KU 2013 som gyldig, at et planvedtak uten en tilleggs KU som tilfredsstiller lovens krav mht. innhold og saksbehandling, vil være en ugyldighetsgrunn.
8. Spørsmålet om tolkning av TEK17 § 7-2 – krav til høydeavstand over havet, er et rent rettslig spørsmål som kan inngå i tema nr. 3 ovenfor. Kommunen har lagt til grunn at bygging av et baneprosjekt som innebærer en investering på >NOK 20mrd ikke er å anse som en «infrastruktur av stor samfunnsmessig betydning», men snarere likestilles med en garasje ellet tomt lagerbygg, er også egnet for en rettslig prøving.

Konklusjoner

- Tross et stort antall utredninger og do. antall sider har en avdekket betydelige mangler ved utredningene på de aller viktigste områder.
- Ikke bare mangler, på flere områder er det ikke gjort oppdaterte utredninger i det hele tatt.
- Grunnlag for rettslig overprøving foreligger på mange felt i reguleringsprosessen.